

**INICIJATIVA ZA IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA O RADU VLADE FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE**

Amandman I

U Poslovniku o radu Vlade Federacije BiH iza člana 23. dodaje se novi član 24. koji glasi:

Prije usvajanja Programa rada Vlade pribavit će se mišljenje reprezentativnih socijalnih partnera u Federaciji BiH.

Dosadašnji članovi 24-96. postaju članovi 25-97.

Obrazloženje

Program rada Vlade je akt koji sadrži najznačajnije zadatke koje Vlada treba da izvrši u toku godine. On mora da sadrži prioritetne aktivnosti koje su značajne za društvo i društvene potrebe. Sasvim je opravdano i racionalno da se u izradu programa rada Vlade uključe i reprezentativni socijalni partneri i daju svoje mišljenje. Uključivanjem socijalnih partnera izbjeci će se mogućnost da se iz programa rada izostave aktivnosti koje možda Vlada ne bi uočila, ali su bitne za cjelokupnu društvenu zajednicu.

Zbog svog iskustva sa različitim situacijama sa kojima se susreću, socijalni partneri u izradi programa rada mogu da doprinesu da aktivnosti Vlade u narednoj godini budu usmjerene na donošenje propisa koji će dovesti do rasterećenja privrede, privlačenja stranih investitora, stimulacije proširenja poslovanja, povećavanja privrednog rasta i zaposlenosti, a samim tim i punjenja budžeta.

Prihvatanjem našeg prijedloga ispoštovat će se načelo demokratije, koje podrazumijeva učešće u upravljanju zajednicom kao jedno od temeljnih prava, ali i obaveza. Propisi koji se donose se odnose na pravna i fizička lica i zbog toga oni trebaju dati svoje mišljenje i reći svoje potrebe.

Također, prijedlog je u skladu sa ustavnim ovlaštenjem Vlade da donosi propise, ali istovremeno dajući mogućnost zainteresiranim subjektima da daju svoje mišljenje.

Naš prijedlog je u skladu sa *Uredbom Vlade o postupku procjene utjecaja propisa* i sa *Konvencijom MOR-a br. 144 o tripartitnim konsultacijama.*

Prema Uredbi postoji obaveza da se provede proces konsultacija o propisima koji se donose sa svim zainteresiranim subjektima.

Prema Konvenciji, koju je 26. oktobra 2005. godine ratificirala BiH i koja je postala sastavni dio zakonodavstva BiH, obavezuje se svaka država koja ratifikuje ovu konvenciju da reguliše procedure kojima se obezbjeđuju efikasne konsultacije sa socijalnim partnerima.

Obaveza pribavljanja mišljenja od socijalnih partnera u kreiranju propisa i politika propisana je u *osnivačkim ugovorima EU*, te su sve članice Evropske unije u svoje nacionalno zakonodavstvo inkorporirale ovu obavezu. Danas je nemoguće zamisliti da se neka politika u Evropskoj Uniji kreira, usvaja i primjenjuje bez ozbiljne uključenosti socijalnih partnera.

Shodno navedenom, molimo da prihvatite predloženi amandman jer će se time u velikoj mjeri doprinijeti da aktivnosti budu usmjerene na donošenje propisa kojim će se poboljšati i unaprijediti poslovni ambijent.

Član 27. u Poslovniku glasi:

U pripremi prednacrta, nacрта i prijedloga propisa, odnosno drugog općeg akta, prije dostavljanja Vladi, obrađivač obavezno usklađuje njihov tekst, odnosno pribavlja mišljenje od:

- Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije (u daljnjem tekstu: Ured za zakonodavstvo), u pogledu njihove usklađenosti s Ustavom Federacije i pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa;
- Federalnog ministarstva pravde, u pogledu odredaba o sankcijama i odredaba koje se odnose na organizaciju organa uprave i drugih tijela uprave;
- Federalnog ministarstva finansija - Federalnog ministarstva financija, u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje propisa.

Federalni organi uprave i druga tijela federalne uprave obavezni su blagovremeno zatražiti mišljenje od tijela iz stava 1. ovog člana i sa tim tijelima uskladiti date primjedbe i sugestije, a naročito primjedbe koje se odnose na usklađenost s Ustavom i pravnim sistemom, metodološkim jedinstvom u izradi zakona i drugih propisa, na koja ukaže Ured za zakonodavstvo, a ako se neka primjedba ili sugestija ne može prihvatiti dužni su dati pismeno izjašnjenje.

Obaveza usklađivanja sa mišljenjem iz stava 2. ovog člana, odnosi se na prednacrte, nacрте i prijedloge zakona, kao i na propise i opće akte koje donosi Vlada i podzakonske propise i opće akte koje, u skladu sa zakonom, donose rukovodioci federalnih tijela uprave.

Propisi iz stava 1. ovog člana, moraju da sadrže obrazloženje predviđeno u stavu 1. člana 26. ovog poslovnika i izjašnjenje obrađivača povodom mišljenja tijela iz stava 1. ovog člana.

U prilogu tih propisa dostavljaju se i mišljenja navedenih tijela.

Amandman II

U članu 27. u stavu 1. iza alineje tri dodaje se nova alineja koja glasi:

- reprezentativnih socijalnih partnera u Federaciji BiH o propisima od posebnog značaja za njihove interese.

Obrazloženje

Učešće socijalnih partnera u pripremi prednacrt, nacrt, odnosno prijedloga propisa doprinijet će donošenju propisa koji su lakše primjenljivi i provodivi u praksi, a sve s ciljem kreiranja povoljnijeg poslovnog ambijenta.

Samo oni na koje se propisi odnose mogu dati realnu sliku kako će primjena propisa utjecati na realne životne situacije i odnose. Socijalni dijalog doprinosi ubrzanom ekonomskom rastu i razvoju države. Kao dodatni argument navodimo i činjenicu da ne postoji nijedna zemlja koja ima razvijen socijalni dijalog, a da nije među najrazvijenijim zemljama.

Uključivanje socijalnih partnera u proces donošenja propisa osigurava da se pri usvajanju propisa uzmu u obzir informacije, iskustva i znanja o području na koje se određeni zakon odnosi, odnosno da se pitanja koja se njima žele riješiti sagledaju iz različitih perspektiva. Na taj način omogućava se donošenje kvalitetnih zakona koji će biti provodivi u praksi i koji će dovesti do rasterećenja privrede i poboljšanja poslovnog ambijenta, a što je u interesu politika svake države.

Također, učešćem socijalnih partnera u procesu donošenja propisa, ako su njihovi zahtjevi i prijedlozi u tom procesu ozbiljno razmotreni, sigurno će pozitivno uticati na smanjenje rizika od društvenih tenzije i stvaranje adekvatnog ambijenta za ekonomski i društveni razvoj.

Naš zahtjev je u skladu sa Sporazumom o Ekonomsko-socijalnom vijeću za teritoriju Federacije BiH, Konvencijom MOR-a br. 144 o tripartitnim konsultacijama i sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju EU.

Prema Zakonu o radu Ekonomsko-socijalno vijeće osniva se sporazumom socijalnih partnera, a posebnim zakonom uređuje se sastav, nadležnost, ovlaštenja i druga pitanja od značaja za rad ovog vijeća. Zakonom će se propisati koji su propisi u nadležnosti Ekonomsko-socijalnog vijeća i za koje propise se mora pribaviti mišljenje socijalnih partnera. Dok se ne usvoji zakon o Ekonomsko-socijalnom vijeću, poštivat će se odredbe Sporazuma, prema kojem je jedna od aktivnosti ESV-a da razmatra nacрте zakona, podzakonskih akata, programa i drugih dokumenata iz djelokruga svog rada.

Za propise koji nisu u nadležnosti Ekonomsko-socijalnog vijeća, ali su od interesa za jedan ili oba socijalna partnera potrebno je pribaviti njihovo mišljenje.

Konvencijom MOR-a br. 144 o tripartitnim konsultacijama, koju je 26. oktobra 2005. godine ratificirala BiH i koja je postala sastavni dio zakonodavstva BiH propisuje se da se svaka država koja ratifikuje ovu Konvenciju, obavezuje da reguliše procedure **kojima se obezbjeđuju efikasne konsultacije sa socijalnim partnerima.**

Također, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju EU, koji je potpisala Bosna i Hercegovina obavezuje nas da svoje zakonodavstvo uskladimo sa zakonodavstvom Evropske unije.

Obaveza pribavljanja mišljenja od socijalnih partnera u kreiranju propisa i politika propisana u **osnivačkim ugovorima EU**, te su sve članice Evropske unije u svoje nacionalno zakonodavstvo inkorporirale ovu obavezu. Dakle, sve zemlje EU prilikom usklađivanja svojih zakonodavstava sa zakonodavstvom EU morale su u svoje nacionalne sisteme ugraditi obavezu vlasti da prilikom donošenja propisa pribave mišljenje od socijalnih partnera.

Poslovníkom o radu Evropskog parlamenta definiše se obaveza parlamenta da traži mišljenje od Evropsko ekonomskog i socijalnog odbora prilikom donošenja zakona.

Uporednopravna analiza zemalja iz okruženja pokazuje da se socijalnim partnerima daje mogućnost učešća u kreiranju propisa koji su u njihovom interesu.

Kao primjer uzet ćemo Republiku Hrvatsku u kojoj je Poslovníkom Vlade Republike Hrvatske definisano da se na sjednicu radnih tijela Vlade, ukoliko se raspravlja o pitanjima od osobitnog značaja za interese udruženja (sindikata, poslodavaca, gospodarske i druge udruge) pozivaju i njihovi predstavnici.

Također, Poslovníkom o radu Vlade Republike Srpske propisuje se obaveza da obrađivač, prije nego što dostavi na odbore nacрте i prijedloge propisa, **pribavlja mišljenje od posebnih organizacija kada je materija koja se uređuje propisom od interesa za te organizacije.**

Iz navedenog se vidi da se i u zemljama okruženja i zemljama Evropske unije vodi računa o uključivanju socijalnih partnera u proces kreiranja i donošenja propisa.

Član 60. u Poslovníku glasi:

Vlada posebnim aktom utvrđuje sastav i broj članova Pravnog savjeta, odnosno Ekonomskog savjeta.

U sastav savjeta iz stava 1. ovog člana, imenuju se pravni, ekonomski i drugi stručnjaci s fakulteta i drugih naučnih institucija.

Amandman III

U članu 60. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„U sastav savjeta iz stava 1. ovog člana imenuju se i predstavnici reprezentativnih socijalnih partnera u Federaciji BiH.“

Obrazloženje

Pravni i Ekonomski savjet se osnivaju za razmatranje određenih pravnih odnosno ekonomskih pitanja. Obzirom da socijalni partneri imaju veliki broj stručnjaka i eksperata iz raznih oblasti oni svojim znanjem i davanjem mišljenja na propise koji se razmatraju na savjetima mogu da doprinesu boljem i kvalitetnijem radu Pravnog i Ekonomskog savjeta.

Svjedoci smo da je u zadnjih dvije godine više od 10 sistemskih zakona na Ustavnom sudu proglašeno neustavnim, u cjelosti, ili pojedine odredbe zakona. Uključivanje socijalnih partnera u proces kreiranja i donošenja propisa sigurno bi dovelo do smanjenja ovog broja i izbjeglo bi se da preovladavaju partikularni interesi prilikom donošenja propisa.